

Успаванко освојио територију

Мрки медвед који је као мече послат у румунско прихватилиште, а затим враћен у околину Тутина, потпуно се прилагодио животу у дивљини

Велики мрки медвед Успаванко потпуно се привикао на дом који је добио крајем октобра прошле године: кањон Ибра и предео Мојстирско-драшких планина. Прави дивљи медвед, осваја пределе и одлично се прилагодио животу у тамошњим шумама, каже за „Политику“ доцент Душко Ђировић са Биолошког факултета у Београду и члан националног Тима за медведе.

Прича о Успаванку почела је у марту 2014. када је као мече од два месеца дана са две сестрице пронађен у околини Тутина. Мечку, њихову мајку убили су криволовци, а без помоћи људи мечићи нису имали шансу да преживе. Храњени су на флашицу у крилима волонтера и чувара палићког ЗОО врта који су пожртвовано бринули о њима док су се надлежни тркали са временом да им обезбеде привремену смештај у румунском прихватилишту за младунчад мрког медведа. А време је било пресудно јер се страховало да ће се мечићи навићи на људе. То би значило да више никад не би могли да буду пуштени у дивљину, јер би претила опасност да улазе у села у потрази за храном.

У мају 2014. мечићи су пребачени у румунски резерват где је Успаванко био све до краја октобра прошле године. А онда је враћен кући – у Мојстирско-драшке планине. Стручњаци који га прате уз помоћ сателитског одашиљача веровали су да ће се прилагодити животу у дивљини, али зебња је ипак постојала.

– Одлично се аклиматизовао, оформио је своју територију. Екипа у румунском резервату за мечиће одрадила је сјајан посао: не прилази на

Фото Министарство пољопривреде/ЦИТЕС

Успаванко приликом пуштања на слободу

Успаванкова сестра и даље у румунском прихватилишту

Наши и румунски стручњаци проценили су у октобру прошле године да Успаванко, који је тада имао 19 месеци и 70 килограма, може да се врати у родни крај. На жалост, једна од његових сестара у међувремену је страдала у румунском прихватилишту, претпоставља се да ју је убио други медвед, док је код друге настао проблем око утврђивања идентитета.

– Сва три мечета су чипована пре него што су послата у румунски резерват, али приликом прегледа нисмо могли да нађемо микрочип код женке за коју су румунски стручњаци веровали да је наша. Хтели смо овог пролећа да урадимо ДНК анализе јер смо сачували биолошке трагове мечића, али нисмо успели – каже Душко Ђировић.

сељеним местима и клони се људи, што нам је и био циљ – каже Ђировић.

Повратком Успаванка у крај из којег је потекао повећана је популација мрких медведа у Србији којих сада има између 70 и 80. Ова врста дивље животиње строго је заштићена законом од 2002. године. Захваљујући томе, али

и ефикаснијим мерама против криволова који је ранијих деценија био веома чест, повећан је број мрких медведа код нас, каже Милан Пауновић, саветник у Природњачком музеју и члан националног Тима за медведе.

Тара је центар очувања медведа и у овдашњем националном парку највише се прати њихово кретање. Тренутно стручњаци уз помоћ сателитских одашиљача прате најмање осам медведа, а захваљујући оваквој врсти контроле сазнају много тога о начину живота ових горостаса, које раздајне прелазе, где налазе брлоге, чиме се хране...

– Истражујемо миграције медведа у читавом региону и приметили смо да њихова бројност расте не само код нас већ и у околним државама. Данас их у већем броју у нашој земљи има на Старој Планини – наводи Пауновић.

Однедавно стручњаци за медведе много брже могу да притекну у помоћ овим дивљим животињама ухваћеним у илегалне замке.

– Уз помоћ посебних дојављивача који сигнализирају кад се медвед ухвати у клопку стижу нам СМС поруке и већ за 40 минута тимови су спремни да помогну угроженој животињи – истиче Милан Пауновић.

Иако далеко мање него раније, криволов и даље постоји у нашим крајевима. Доказ за то је мечка недавно ухваћена у замку на граници између Србије и Босне и Херцеговине, која је на срећу спасена. Иначе, криволовци одговорни за убиство мечке која је за собом почетком 2013. оставила Успаванку и још два мечета неспособна за живот, до данас нису пронађени.

Дејана Ивановић

